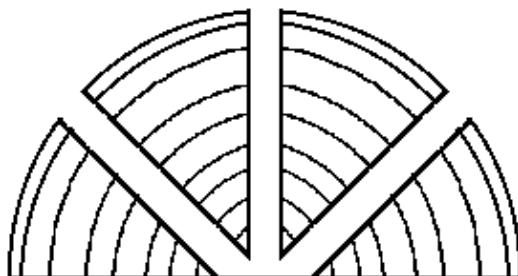
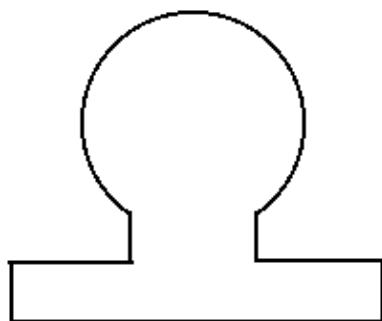

Sofokles: ANTIGONA

1. Zunanja zgradba Antigone je: naslov, dvogovor;
2. **prolog:** uvodna beseda, uvod, igra (govori ga igralec);
parados: prihod zbora;
eksodos: zaključni odhod zbora z odra;
stajanka: (stasima) spevi zbora;
epeisodia: (prizori z igralci; pri Aishilu sta bila sočasno na odru le dva igralca, pri Sofokleju pa že trije);
3. Grško gledališče:

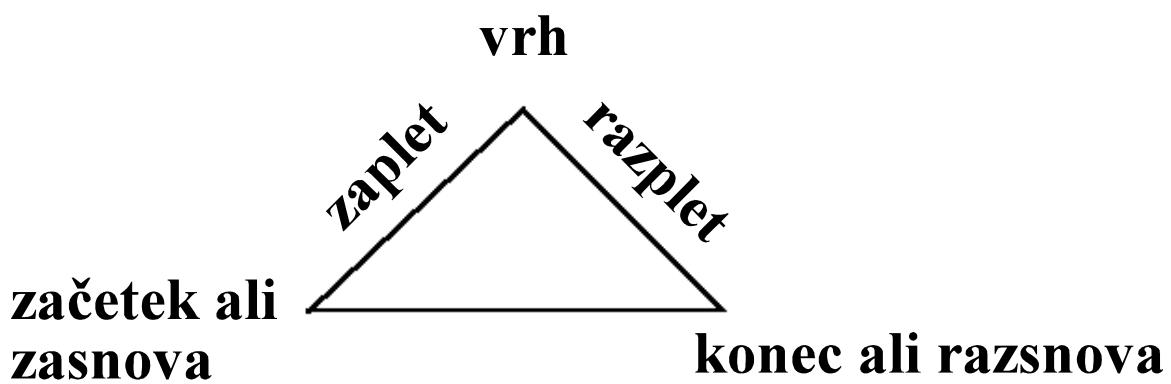
_____ sedišča (prostora za do 20000 ljudi)

_____ oder

4. Sofokles se blešči kot ena najsvetlejših, pa obenem najbolj skrivenostnih zvezd na nebu grške poezije. V mladosti je pesnik v svojih dramah tudi sam nastopal. Sofokles je med drugim uvedel tretjega igralca. Njegova pesniška pot je bila triumfalna. Umrl je leta 406.

5.

6. Ta drama je tragedija zato, ker opisuje nesrečo neke družine (kraljevske), katere člani vsaj "delno" umrejo. "Delno" je umrl Kreon, ki je tudi najbolj tragična oseba te tragedije; Kreon je tako sveto spoštoval zakone, da je na koncu ostal brez sina, žene, Antigone, poleg tega pa je doživel še "duševni zlom". Antigona je tragičen lik zato, ker je ostala brez očeta, bratov, ki sta ubila drug drugega, na koncu pa je še sama izgubila življenje.

7. Zbor poje o človekovem duhu, ki si vedno poišče izhod in nikdar ne zaide v zadrego. Zbor (ki predstavlja ljudstvo) skuša Kreona usmeriti na "prava pota" , poleg tega pa pozorno posluša tudi njega in ugotavlja, da ima tudi on deloma prav.

8. V ozadju je mit o tebanskem dvoru. Usoda Antigone in Odiseja si je v marsičem podobna, najbolj seveda v svojem izvoru, ki je skupen. Antigonini sorodniki so pravzaprav vse osebe iz dvora v tej tragediji: Jokasta, Kreon, Hajmon, Eteokel, Polinejk, Ismena, Ojdip, Laios, ...

9. Ismena: dobrosrčen, a povprečen ženski značaj; ni bila tako pogumna kot Antigona;

Antigona: njena aktivnost je sprožila vse dogajanje na dvoru, v Polisu; bila je odločna in pogumna, vedela je v kaj se spušča, toda umreti ni hotela;

10. Preživeli sta že vse hudo na tem svetu in Antigona je iz tega položaja izluščila še to, da se ji še slabše tako ali tako ne more zgoditi in je pozabila v trenutku, ko se je odločila za bratov pokop, le na eno - na smrt. Ismena se je tega takoj zavedala (poleg tega pa tudi ni zbrala dovolj poguma) in ni upala pomagati Antigoni pri pokopu.

11. Antigona je imela Polinejka rada ravno toliko kot Eteokla (konec koncev sta bila oba njena brata) in je hotela, da je Polinejk vsaj častno pokopan, ne pa, da ga pustijo kar ležati na prostem, kjer bi ga slej ko prej obžrle ujede. Mislim, da je bila Antigonina želja tudi želja bogov.

12. Položaj ženske je bil močno podrejen, saj so bile za tiste čese "dobre samo za hišna opravila" .

13. "Nikoli sin mi iz strasti do ženske ne izgubljaj pameti" . ; "Ni rane, ki bi bolj bi skelela kot slaba ženska!" ; "To dekle kot sovražnico izpljuni .....! "

14. Antigona se razlikuje od tipične ženske po svoji ideji - težnji po svobodnem odločanju, pravzaprav težnji po enakopravnosti Ta ideja pa je trajna, saj želje po svobodi in enakopravnosti obstajajo še danes in bodo verjetno obstajale vedno (Vedno bo obstajal nekdo, ki bo hotel zavladati čim večjemu ozemlju in številu živih bitij) .

15. Kreon si je pravico, da kaznije Antigono vzel sam. Kreon je bil zelo pohlepen vladar, željan vladanja in je s tem, ko je kaznoval Antigono, hotel pokazati svojo moč in to, da spoštuje zakone, toda dosegel je ravno nasprotno - z usmrtnitvijo Antigone se je pokazal v luči slabiča, poleg tega pa ni spoštoval zakonov, božjih zakonov.

16. "... Med točo kopij z mesta se ne gane, ukazu zvest in čvrst tovariš v vrsti. A kdor tepta zakone in si umislja, da sam ukazoval bo oblastnikom, ne bo iz mojih ust dočakal hvale! " ; "Brezvladje je najhujše vsega zla! " ; "... kjer cvete država, prvi temelj blagine je pokorščina! " ; "Kaj ni država kraljeva posest? ! "

17. Na načela, katerih priča naj bi mu bil sam Zeus:

- Med sovražniki ne bo iskal prijatelja.
- Težko je oprati dušo moža, mu razkriti misli, dokler ne vidiš, kako sama oblast krepi zakon.
- .
- .
- .

18. Kreon in Hajmon sta si v Kreonovih načelih našla temo za "prepir" . Hajmon da Kreonu takoj vedeti, da ga spoštuje, toda kljub vsemu še vedno zelo ljubi Antigono. Pri govoru ga podpira tudi zbor, ki Kreona opozarja, naj sina vsaj enkrat posluša. Glede spoštovanja očeta in ljubezni do svoje zaročenke pa mislim, da sta obe čustvi prisotni pri Hajmonu v enaki meri, čeprav bi dal prednost ljubezni do zaročenke (vsaj po nastopu Hajmona pred očetom).

19. Glas ljudstva govori Antigoni vprid, govori, da je bolje, da še enkrat premisli o tem, da bo Antigono puhnil v smrt. To mu pove Hajmon, ker ljudje molčijo. Molčijo zato, ker se bojijo Kreona.

20. Kreon kljub vsemu usmrти Antigono (živo jo zazida v grobničo), Antigonina ljubezen se kaže prevsem v naslednjih besedah: "Ne more mi braniti, kar je moje." S temi besedami se kaže ljubezen do brata.

21. Antigona se smrti ne boji, čeprav bi še vedno rada živela: "Zbogom dežela tebanska. mesto očetov! Zdaj moram od tod!"

22. Te besede nam povedo, da vsa nesreča izhaja iz izvirnega greha - Laios in Jokasta, sta dobila "prepovedanega" otroka Ojdipa, ki je Laiosa ubil, potem pa še spočel otroka s svojo lastno materjo.

23. "Zakaj je preklestvo prišlo ravno na mene in mojo družino? Zakaj sta se moj oče, brat moj, in moja mati ljubila in sem bila jaz, nesrečnica, spočeta?"

24. Svetuje mu naj ne bo trdoglav in naj ne posluša tudi mnenja drugih ljudi, ki jih lahko potem, seveda, tudi upošteva.

25. "A vedi ti, še preden sončna os se zavrti, boš plačal z nekom iz svojega rodu, ker si poslal bogovom spodnjim, kar pripada zgornjim, sramoto v grob zazidal živo dušo! ..." . Napoveduje mu smrt enega od družinskih članov. Kreonova odločitev vsekakor ni dobra za državo. Po starčevem govoru končno uvidi svoje napake, toda bilo je prepozno.

26. Zaradi sinove smrti se mu je ubila še Jokasta, žena, ostal je sam, v sramoti in samoti.

27. Sedaj resnično ni imel ničesar več. Ostalo mu je le še njegovo telo z zlomjlenim duhom. Želel si je le še umreti (Antigona je prej hotela živeti) .

28. Bolj tragičen je gotovo Kreon, predvsem zaradi razlogov opisanih v prejšnjih dveh točkah.

29. Avtor je bil zelo veren človek in je na ta način pokušal svoje ideje prenašati na bralce, predvsem pa na igralce.

30. Največkrat ni pametno, da človek dela nekaj po svoji "betici" , ampak je bolje, da upoštevaš še mnenja drugih. To moraš narediti dovolj zgodaj, ker po toči zvoniti je prepozno!